

РЕШЕНИЕ

№ 27684

гр. София, 19.12.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 44 състав,
в публично заседание на 10.12.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Владимирова

при участието на секретаря Албена Илиева, като разгледа дело номер **11097** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 10, ал. 6 от Закона за семейните помощи за деца /ЗСПД/.

Образувано е по жалба на М. А. М., гражданин на Руската федерация, ЕГН – [ЕГН], съгласно разрешение за дългосрочно пребиваване в Република България, издадено на 18.09.2024 г., валидно до 17.09.2029 г., срещу Заповед № ЗСПД/Д–С–ЛЦ/8666/28.10.2024 г. на директора на дирекция „Социално подпомагане“ (ДСП) – Л..

В жалбата са наведени доводи за незаконосъобразност на оспорената заповед, като издадена в противоречие с материалния закон. Моли се заповедта да бъде отменена.

Ответникът - директор на Дирекция „Социално подпомагане“-Л., чрез юрк. Л., оспорва жалбата и моли за отхвърлянето ѝ.

Софийска градска прокуратура не се представлява и не взема становище по жалбата.

Административен съд София - град, Трето отделение, 44-ти състав, като обсъди доводите на страните, приетите по делото писмени доказателства, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

От М. А. М., в качеството му на законен представител на А. М., е подадено Заявление-декларация № ЗСПД-Д-С-ЛЦ/ 8666 от 14.10.2024 г., с което на основание чл. 10б, ал. 1 от ЗСПД е поискано отпускане на еднократна помощ за ученици, записани в осми клас. Към заявлението е приложено удостоверение от Професионална гимназия по облекло „К. М. Л.“, от което е видно, че А. М. е записана като ученичка в

осми клас за учебната 2024/2025 г. Представени са и документи, от които е видно, че М. М. и дъщеря му А. М. имат издадени разрешения за продължително пребиваване в Р България.

Издадена е Заповед № ЗСПД/Д–С–ЛЦ/8666/28.10.2024 г. на директора на ДСП – Л., с която на основание чл. 10, ал. 4 от ЗСПД и чл. 4, ал. 1 от ППЗСПД във вр. с чл. 10б, ал. 5 от ЗСПД, на М. е отказана еднократна помощ за ученици, записани в осми клас с позоваване на нормата на чл. 3, ал. 5 ЗСПД.

На 07.11.2024 г. от М. М. е депозирана жалба до АССГ чрез директора на ДСП – Л. срещу индивидуалния административен акт.

В хода на съдебното производство от ответника е представена административната преписка по издаване на обжалваната заповед, която е приета без оспорване от страните.

При така установеното от фактическа страна, съдът намира от правна страна следното:

По допустимостта: Оспорва се в срок, подлежащ на обжалване административен акт, от надлежна страна, за която е налице и интерес от обжалването, поради което подадената жалба е процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Съгласно чл. 168 от АПК при разглеждане на жалби срещу административни актове съдът не се ограничава само с обсъждане на основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен въз основа на представените от страните доказателства да провери законосъобразността на обжалвания административен акт на всички основания по чл. 146 АПК.

Съобразно чл. 10, ал. 4 от ЗСПД във връзка с чл. 10, ал. 5 от ЗСПД, отпускането на семейни помощи за деца или отказа за отпускането им се извършва със заповед на директора на Дирекция "Социално подпомагане" или упълномощено от него лице. Процесният административен акт е издаден от компетентен орган, в рамките на предоставените му правомощия и при спазване на законовите изисквания за форма и съдържание и при спазване на административнопроизводствените правила.

Спорът по същество е относно материалната законосъобразност на акта и съответствието му с целта на закона.

Отказът за отпускане на помощта по чл. 10б от ЗСПД е мотивиран с разпоредбата на чл. 3, т. 5 от ЗСПД.

Липсва спор между страните по делото, че жалбоподателят е гражданин на Руската Федерация, но със статут на постоянно пребиваващ в Република България.

Съгласно разпоредбата на чл. 2, ал. 1 от Закона за чужденците в Република България /ЗЧРБ/ чужденец по смисъла на този закон е всяко лице, което не е български гражданин.

Спорно по делото е приложението на чл. 3, т. 5 от ЗСПД, на който се позовава административния орган.

В случая е прието, че М. М. няма право на еднократна помощ за ученик, записан в осми клас, защото членовете на семейството му са граждани на Руската Федерация, с която държава Република България няма сключена спогодба в областта на социалното подпомагане.

Тази теза не може да бъде споделена. От 20 март 2010 г. е в сила Договорът между Република България и Руската Федерация за социална сигурност (Договор). В персоналният обхват на Договора са включени лицата с местоживееене на територията

на Договарящите се страни и които са техни граждани, а също и членовете на семействата на посочените лица, които са се подчинявали или се подчиняват на действието на законодателството на една от Договарящите се страни, а в материалния му обхват - съгласно чл. 2, пар. 1, т. 3 за България, наред с другите видове обезщетения, са включени и семейните помощи за деца. Съгласно чл. 4 от Договора гражданите на едната Договаряща се страна и членовете на техните семейства, с местоживееене на територията на другата Договаряща се страна, са равнопоставени по права и задължения на гражданите на тази Договаряща се страна, при прилагане разпоредбите на член 2 от този Договор. Съгласно чл. 3, т. 5 от ЗСПД, право на помощи за деца имат и бременните жени - чужди граждани, и семействата на чужди граждани, които постоянно пребивават и отглеждат децата си в страната, ако получаването на такива помощи е предвидено в друг закон или в международен договор, по който Република България е страна. По смисъла на чл. 1, т. 1.4 от Договора - „местожителство (местоживееене)“ за Република България означава дългосрочно пребиваване в Република България по смисъла на българското законодателство. Съгласно чл. 23. (1) и сл. от Закона за чужденците в Република България чужденците пребивават в Република България краткосрочно и дългосрочно, като краткосрочното пребиваване е до 90 дни от датата на влизането в страната, а дългосрочното пребиваване бива: 1. продължително - с разрешен срок до една година и 2. постоянно - с разрешен неопределен срок. Тъй като между Република България и Руската Федерация вече има международен договор, регулиращ отношенията в областта на социалната сигурност и в чийто материален обхват са включени семейните помощи за деца, а водещ принцип при прилагането му е равнопоставеността, това означава, че руските граждани са равнопоставени на българските при придобиване правото на семейни помощи за деца, отглеждани в България. С други думи, при безспорно установено по делото, че жалбоподателят има разрешение за дългосрочно пребиваване в страната, има право на семейни помощи. От горното се налага извода, че е налице хипотезата на чл. 3, т. 5 от ЗСПД, което води до незаконосъобразност на процесната заповед.

За пълнота на изложението следва да се отбележи, че според чл. 47, ал. 1 от Конституцията на Република България (КРБ), отглеждането на децата до пълнолетието им се подпомага от държавата. С разпоредбата на чл. 51, ал. 1 от КРБ е прогласено правото на гражданите на социално подпомагане. Чл. 26, ал. 2 КРБ сочи, че чужденците, които пребивават в Република България имат всички права по тази Конституция с изключение на правата, за които Конституцията и законите изискват българско гражданство.

Аналогично на последната норма решение дава и разпоредбата на чл. 3, ал. 1 от Закона за чужденците в Република България. Според нея, чужденците в Република България имат всички права и задължения според българските закони и ратифицираните международни договори, по които Република България е страна, с изключение на тези, за които се изисква българско гражданство.

Налице е друг закон по см. на чл. 3, т. 5 от ЗСПД, който гарантира правата на чужденците в Република България, включително тези за социално подпомагане. ЗСПД не предвижда предоставянето на семейни помощи само за лица, които имат българско гражданство.

Поради това, след като членовете на семейството на М. имат статут на продължително пребиваване по см. на ЗЧРБ, то по отношение на тях посоченото правилото на чл. 3,

ал. 1 от ЗЧРБ е приложимо.

ЗЧРБ е специален по отношение на ЗСПД, тъй като регламентира правата и задълженията на група лица по определен, отделен признак- лица с чуждо гражданство и такива без гражданство.

Отделно от това в случая приложение следва да намери и Конвенцията за правата на детето (ратифицирана през 1991 г.).

Според чл. 2 от Конвенцията, която по силата на чл. 5, ал. 4 от КРБ е част от вътрешното право на страната и има предимство спрямо останалите норми от вътрешното законодателство, които ѝ противоречат, държавите - страни по Конвенцията зачитат и осигуряват правата, предвидени в тази Конвенция, на всяко дете в пределите на своята юрисдикция без каквато и да е дискриминация, независимо от расата, цвета на кожата, пола, езика, религията, политическите или други възгледи, националния, етническият или социалният произход, имущественото състояние, инвалидност, рождение или друг статут на детето или на неговите родители или законни настойници.

Разпоредбата на чл. 3, § 1 от Конвенцията регламентира, че висшите интереси на детето са първостепенно съображение във всички действия, отнасящи се до децата, независимо дали са предприети от обществени или частни институции за социално подпомагане, от съдилищата, административните и законодателни органи. Съгласно § 2 на същия текст държавите - страни по Конвенцията, се задължават да осигурят на детето такава закрила и грижи, каквито са необходими за неговото благосъстояние, като се вземат предвид правата и задълженията на неговите родители, законните настойници или на другите лица, отговорни по закон за него, и за тази цел те предприемат всички необходими законодателни и административни мерки.

Едно от основните права, признати от Конвенцията, е правото на жизнен стандарт. В чл. 27, § 1 от Конвенцията е предвидено, че държавите - страни по Конвенцията, признават правото на всяко дете на жизнен стандарт, съответстващ на нуждите на неговото физическо, умствено, духовно, морално и социално развитие, а в § 3, че държавите - страни по Конвенцията, в съответствие с националните условия, в рамките на своите възможности, предприемат необходимите мерки с цел да подпомагат родителите и другите лица, отговорни за детето, да осъществяват това право и в случай на нужда предоставят материална помощ, програми за подпомагане, особено по отношение на изхранването, облеклото и жилището.

В този контекст следва да се тълкуват и разпоредбите на Закона за семейните помощи за деца. Те целят именно подпомагане на родителите при реализиране на правото на жизнен стандарт на детето, чрез предоставяне на материална помощ.

Както вече бе посочено, конвенцията забранява каквато и да е дискриминация на детето въз основа на раса, цвят на кожата, пол, език, религия, политически или други възгледи, национален, етнически или социален произход, имуществено състояние, инвалидност, рождение или друг статут на детето или на неговите родители или законни настойници, какъвто подход в случая е използван по признака гражданство.

С оглед изложеното жалбата е основателна, а Заповедта следва да се отмени като незаконосъобразна и преписката да се върне на административния орган за ново произнасяне при съобразяване с дадените по-горе указания по прилагане на закона.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. второ и чл. 173, ал. 2 от АПК, Административен съд София - град, Трето отделение, 44-ти състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Заповед № ЗСПД/Д-С-ЛЦ/8666/28.10.2024 г. на директора на дирекция „Социално подпомагане“ – Л..

ИЗПРАЩА преписката на Дирекция "Социално подпомагане" – Л. за ново произнасяне по подаденото от М. А. М. Заявление-декларация № ЗСПД-Д-С-ЛЦ/8666 от 14.10.2024 г., в съответствие с дадените указания по тълкуване и прилагане на закона.

Решението е окончателно.

СЪДИЯ: